

PORTAKAL

AYLIK TURİZM KÜLTÜR VE YAŞAM DERGİSİ

MART 2008

SAYI 0004

5 YTL

AVRUPA'DAKİ
İSTANBUL
BUDAPEŞTE

YEŞİL SAHALARDAN
MAVİ DENİZLERE
KAZIM KANAT

YOLBOYUNCA
AKSEKİ'YE GİDERKEN

İLK TÜRK DENİZCİLİK YAPISI
ALAIYYE TERSANESİ

TEKNELER, YATLAR, BOTLAR V.D...
DENİZLERİN ASİ ÇOCUKLARI

GELECEĞİN TEKNESİ UÇANBALIK VOLİTAN

Adını Akdeniz'de yaşayan uçanbalıktan alan "Volitan", uçak görünümünde bir tekne. Designnobilis'in kurucusu Dr. Hakan Gürsu'nun, yardımcı tasarımcı Sözümler Doğan ile birlikte tasarladığı "Volitan" New York'ta her yıl düzenlenen, dünyanın en prestijli yarışmalarından birisi kabul edilen; 32 ülkeden 1000'in üzerinde projenin yer aldığı "Uluslararası Tasarım Ödülleri 2007"de "En iyi tekne tasarımı" ve "Yılın en iyi ulaşım aracı" dallarında iki birincilik kazandı.

■ DR. HAKAN GÜRSU, ODTÜ

NEDİR TEKNE VOLİTAN?

"Volitan", güneş ve rüzgâr enerjisi kullanarak hareket eden, deniz suyundan tatlısu çevrimini gerçekleştiren, karbondioksit atık üretmeyen, geleceğin alternatif teknelerinden birisi olarak tasarlanmıştır. "Volitan", yalnızca yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımıyla hareket etmesi hedeflenen ve bunun önemini insanlığa yeniden hatırlatmak amacıyla tasarlanmış bir yeni deniz ulaşım simgesi olarak düşünülmüştür.

Güneş panellerini hareketli katı yelkenler olarak kullanan, tekne dışında yer alan iki adet hareketli elektrik motoru ile desteklenmektedir. "Volitan" nokta dönüşü yapabilen ilk deniz aracıdır. Yakıt bağımlılığını tümüyle ortadan kaldıran, ortalama 16 knot deniz miliyle gece ve gündüz sürekli yolculuk

yapabilen ayrıca yüksek manevra gücüne sahip, 32 metre boyunda bir yolcu teknesidir. Kurşun şarj pilleri yerine jel akü kullanımıyla çevre duyarlılığını pekiştirmektedir. Yelkenlerin tasarım biçimiyle var olan denge sorunlarına getirildiği çözümlerler basta olmak üzere, tekne tasarımında devrim kabul edilebilecek pek çok yeniliği içinde barındırmaktadır.

Tekne teknolojik koşulların gerektirdiği en uygun oran olan yüzde 95 geridönüşümlü değişik malzemelerden tasarlandı. Geridönüşümü olmayan malzemelerdeyse; en uzun süre kalıcılığı olan, dayanıklı malzemelerin kullanılması yönünde bir inisiyatif kullanıldı. Hedefimiz hızlı bir tekne yaratmak değildi.

Geleneksel olarak bir yelkenli hızını rüzgârlı ve güneşsiz ortamlarda sürdüreceği bir altyapıyı ve güvenli bir teknenin oluşturulması yönündeki ilke kararlarımızı, hidrostatik ve aerodinamik ilkeler çerçevesinde oluşturulan sıradışı bir dinamik form çalışmasıyla bütünleştirmeyi hedefledik. Yüksek manevra kabiliyeti ve değişik deniz koşullarında denge sorunları çok daha fazla önemsendi ve proje süresince titizlikle irdelendi.

VOLİTAN" ADI NEREDEN GELİYOR?

"Volitan" adının Akdeniz'de yaşayan ve sıcak yaz günlerinde ulusal karasularımız içerisinde sessizce ağırladığımız tek uçanbalık türünden geldiği ve türünün gelişmiş, nadir örneklerinden olduğu bilgisi çalışmamız sırasında ortaya çıkmış ve fazlasıyla önemsenmiştir. Öncelikle; toplumun böyle bir canlı türünün kıyılarımızda yaşadığı bilgisine henüz vakif olmadığı da belirlenmiştir.

Ayrıca balığın Latince adı; (kökeninin Fenikeliler'den geldiği) binomial adı "Exocoetus volitans" olmasına karşın, yalnızca volitan bölümü seçilmiş; öncelikle Türkçe karakterlerden oluşması, seslendirilmesinin dilimize yakınlığı ve okunusunun uygunluğu üzerinde durulmuştur. Bu balığın Türkçemizde henüz bir ad karşılığı olmadığı gerçeği kadar, toplum tarafından yalnızca "uçanbalık" diye anıldığı da bilinmektedir. Yeni bir kavramsal su aracının, su canlısından esinlenerek tasarlanması bir yana, seçilen türün

özellikleri itibarıyla; kanat yapısı, suyu ve havayı kullanma tarzı ve hızı düşünüldüğünde, volitanın proje konseptimize ne kadar uyduğu açıktır. Uluslararası bir yarışmada seçeceğimiz adın; öncelikle anlamlı, projeyi çağrıştıran, akılda kalıcı ve ilginçliğiyle uluslararası bir marka olma potansiyeli yetisi göz ardı edilmemelidir. Bu değerlendirmeler ışığında, eski Latince de "hızlı yol alan" anlamına gelen "volitan", bizim için Akdeniz'deki "uçanbalık" teknenin adı olarak seçilmiştir. Değişik dillerde, ana konseptle örtüşen farklı anlamları taşıması bizi fazlasıyla mutlu etmiştir. Volitan adının beklenen sonuçları; tekne "Volitan"ın uluslararası başarısı ve çevre duyarlılığıyla gelecekteki yenilenebilir enerji kaynaklarıyla denizcilik yapılması konusunda bir katkı yaratmasıdır. Teknenin adı bile; tarih kadar eski olan ama hâlâ kayıp duran adsız uçanbalık "volitan"ı ilginç, daha tanınır ve telaffuz edilir hale getirmiştir. Doğa bize esin vermiş, tekne "Volitan" ilham perisine vefa borcunu hemen ödemeye başlamıştır.

GERÇEĞE DÖNÜŞMESİYLE İLGİLİ GELİŞMELER

Daha bir yıl bu proje başka ödül alan projeler gibi dünyanın ilgi odağı olacak, konuşulacak eleştirilecek ve tartışılacak. Görüşmeler başlayacak! Avustralya'dan ve Hollanda'dan hemen ilgilenen insanlar var. Fransa'dan ise; yapılması konusunda oldukça ciddi bir teklif tarafımıza ulaşmış bulunuyor. Rusya'dan iki adet "Volitan" satın almak konusunda tarafımıza teklif iletilmiştir. Su aşamada Fransızlar ile, ortaklık teklifi, yapım yeri konusundaki görüşmeler yoğun olarak sürüyor. Artık "kısmet" der eski denizciler... Ülkemizde yapıldığını görmek bizim için ayrı bir onur olacaktır. Sonuçta, "Volitan" bizim ülkemizde insanlığın geleceği için tasarlanmış ve dünyanın beğenisi kazanmıştır. Türkiye'deki yat sektörü de dünya çapında ise; "neden olmasın?" diyoruz. Volitan'ın öyküsü; bir Akdeniz akşamı güneş batarken bir volitan sürüsü ile yarıştığını görmeden bitmeyecek sanıyorum...

DR. HAKAN GÜRSU

1959 İstanbul doğumlu olan Gürsu, 1984'de ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarım Bölümü'nü birincilikle bitirdi. 1987'de Mimarlık Fakültesi Bina Bilgisi Anz. Bilim Dalı'nda Master derecesini aldı. 1988 yılında başladığı doktora çalışmasını 1991'de Japonya'da sürdürmüş ve 1996'da Doktora derecesini tamamlamıştır. Çeşitli ulusal ve uluslararası yarışmalara katılan Hakan Gürsu, ODTÜ'nün sanayi sektörüyle işbirliği çerçevesinde adına kayıtlı endüstriyel ürün tescilli olan birçok ürünün gerçekleşmesinde katkı sağlamıştır. Halen ODTÜ'de görevine devam eden Hakan Gürsu, Design'ic'deki çalışmalarını sürdürmektedir.

